

Till
Infrastrukturdepartementet

Post- och telestyrelsens rapport (PTS-ER-2021:13) om förbättrade möjligheter till god mobil uppkoppling på fjärrtåg

Dnr KST 2021/304

Sammanfattning

Torsby kommun ställer sig positiv till att regeringen vill genomföra insatser och åtgärder för att förbättra mobil uppkoppling för passagerare på fjärrtåg. Vi ställer oss däremot frågande till den stora skillnaden vad gäller uppskattad täckning i utredningen och den täckning PTS själva redovisar i sin årliga kartläggning.

Torsby kommun önskar ett helhetsperspektiv på resandet i regeringsuppdraget. För att uppnå nyttan med en stabil mobil uppkoppling utan avbrott behöver utgångspunkten vara individens behov. Resor med tåg inkluderar ofta både fjärrtåg och regionaltåg, det är därför rimligt att de åtgärder som föreslås i PTS rapport även kan tillgodose de behov som finns på regionaltåg.

I PTS rapport önskar Torsby kommun att delar av Värmlandsbanan, Karlstad –Norska gränsen (Oslo) samt Mälardalen (Stockholm-Västerås-Örebro) tas med.

Regeringens uppdrag till PTS och därmed PTS förslag på insatser är kortsiktiga och omfattar endast de kommande 1,5 åren. Torsby kommun efterlyser mer långsiktiga satsningar.

Torsby kommuns yttrande

Torsby kommun ställer sig positiv till att regeringen vill genomföra insatser och åtgärder för att förbättra mobil uppkoppling för passagerare på fjärrtåg och har inga direkta synpunkter på val av de tekniska lösningar som PTS har föreslagit i rapporten förutom att de ska möta de resandes behov och vara långsiktigt hållbara. Vi har dock en del synpunkter på rapporten som bör beaktas.

Att beakta

Skillnader i kartlagd täckning, kap 1.3

I PTS rapport om förbättrad mobiltäckning 1.3 anges att mobiltäckningen längs de högtrafikerade järnvägsstråken i Sverige är god och att de åtgärder som behövs (förutom då åtgärder på själva tågen) enbart berör några tunnlar längs Ådals- och Botniabanan. Samtidigt noterar vi att PTS i sin senaste kartläggning¹ konstaterar att endast 54 procent av järnvägar med hög trafik uppfyller mobilmålet för 2023:

- "I geografiska områden som omfattar järnvägar var tillgången hög för järnvägar med låg trafik, där 94 procent av områden uppfyllde målet. För järnvägar med hög trafik var tillgången lägre (54 procent)"
- "Ifall det antogs att alla tåg vore utrustade med extern antenn eller motsvarande, skulle istället den så kallade utomhustäckningen kunna antas (dämpning på 0 dB). I ett sådant hypotetiskt scenario skulle ca 79 procent (eller 25 procentenheter fler) av de högt trafikerade järnvägarna ha en täckning som uppfyller målet."

Vi ställer oss därför frågande till den stora skillnaden vad gäller uppskattad täckning i utredningen och den täckning PTS själva redovisar i sin årliga kartläggning. Ovan tyder på att PTS analys om mobiltäckning längs med järnvägar är väl optimistisk och att omfattningen av den satsning som regeringen aviserat (25 + 25 mnkr) inte möter det reella behovet. För att ge tågresenärer en stabil mobil uppkoppling för att kunna ringa med bild/video, skicka e-post, surfa, spela och använda chatt- och streamingtjänster mm med god kvalitet utan avbrott är det troligt att kompletterande insatser behövs för att säkerställa kontinuerlig mobiltäckning i områden där kommersiella intressen saknas. Det aviserade stödet tycks därför inte vara tillräckligt för sitt syfte.

Helhetsperspektiv saknas

Torsby kommun önskar ett helhetsperspektiv på resandet i regeringsuppdraget. För att uppnå nyttan med en stabil mobil uppkoppling utan avbrott behöver utgångspunkten vara individens behov. Resor med tåg inkluderar ofta både fjärrtåg och regionaltåg. Regeringsuppdraget och PTS rapport fokuserar dock endast på åtgärder på fjärrtåg. Vidare uppfattar vi att ett statligt stöd ska inrättas där bl a tågoperatörer kan söka stöd. Regeringsuppdraget och PTS förslag bör kompletteras med motsvarande åtgärder för regionala kollektivtrafikmyndigheter och deras kontrakterade tågoperatörer.

De behov PTS anger i rapporten är desamma för personer som färdas med fjärrtåg som för personer som färdas med regionaltåg. Det är därför rimligt att de åtgärder som föreslås i PTS rapport även kan tillgodose de behov som finns på regionaltåg.

Om PTS förslag resulterar i att regionala kollektivtrafikmyndigheter och dess tågoperatörer inte omfattas av den planerade stödåtgärden bör insatserna åtminstone

¹ PTS mobiltäcknings- och bredbandskartläggning 2020 (PTS-ER-2021:16)

synkroniseras så att de åtgärder som föreslås och de lösningar som väljs för banorna och fjärrtåg följer åtgärder och lösningar för regionaltåg. Det skulle vara kontraproduktivt om olika lösningar väljs beroende av trafik huvudman. Det är mycket viktigt att bibehålla fokus på nytta för resenärerna.

Sthlm-Oslo 2.55 saknas

I PTS rapport 1.2 saknar Torsby kommun delar av Värmlandsbanan, Karlstad –Norska gränsen (Oslo) samt Mäljarbanan (Stockholm-Västerås-Örebro). Tillgång till god mobiltäckning på tåg som trafikerar Mäljarbanan är viktiga för Värmland för att skapa bättre förutsättningar för en utvidgad arbetsmarknadsregion samt i det arbetet som sker inom Sthlm-Oslo 2.55 avseende snabbtåg Stockholm – Oslo (via Västerås, Örebro och Karlstad).

Mer långsiktiga insatser behövs

Regeringens uppdrag till PTS och därmed PTS förslag på insatser är kortsiktiga och omfattar endast de kommande 1,5 åren. Samhällets behov av stabila mobila uppkopplingar ökar kraftigt samtidigt som ett hållbart resande ska stimuleras. Torsby kommun efterlyser mer långsiktiga satsningar för att säkerställa god tillgång till mobila uppkopplingar i hela transportsystemet.

Torsby 2021-06-29

Peter Jonsson
Kommunstyrelsens ordförande